

MEMORANDWM CYDSYNIAD DEDDFWRIAETHOL ATODOL (MEMORANDWM RHIF 5)

Y BIL FFYNIANT BRO AC ADFYWIO

1. Gosodir y memorandwm cydsyniad deddfwriaethol hwn o dan Reol Sefydlog (RhS) 29.2. Mae RhS 29 yn rhagnodi bod rhaid gosod memorandwm cydsyniad deddfwriaethol, ac y ceir cyflwyno cynnig cydsyniad deddfwriaethol, gerbron Senedd Cymru os bydd Bil gan Senedd y DU yn gwneud darpariaeth mewn perthynas â Chymru at unrhyw ddiben sy'n dod o dan gymhwysedd deddfwriaethol Senedd Cymru neu sy'n newid y cymhwysedd hwnnw.
2. Cyflwynwyd y Bil Ffyniant Bro ac Adfywio ('y Bil') yn Nhŷ'r Cyffredin ar 11 Mai 2022. Mae'r Bil ar gael yma [Levelling-up and Regeneration Bill - Parliamentary Bills - UK Parliament](#)
3. Gosodais [LCM ar gyfer y Bil](#) fel y'i cyflwynwyd ar 28 Medi, [LCM diwygiedig ar 25 Tachwedd](#), [LCM Atodol \(SLCM\) ar 30 Tachwedd 2022 \(Rhif 2\)](#), [SLCM ar 27 Ebrill 2023 \(rhif 3\)](#) ac [SLCM ar 16 Awst 2023 \(rhif 4\)](#).
4. Fe welwch y Bil fel y cafodd ei wella yn y Pwyllgor (24 Mai 2023) yn: <https://bills.parliament.uk/bills/3155/publications>
5. Ar 4 Gorffennaf 2023 a 7 Gorffennaf 2023, cyflwynodd Llywodraeth y DU welliannau i'w hystyried yng Nghyfnod Adrodd Tŷ'r Arglwyddi. Mae'r gwelliannau hyn yn ymwneud â Rhan 1 (Cenadaethau Ffyniant Bro), Pennod 1 o Ran 3 (Data Cynllunio) a Rhan 6 (Adroddiadau am Ganlyniadau Amgylcheddol).
6. Gosododd SLCM (No.4) ar 16 Awst 2023 i roi sylw i'r gwelliannau i Ran 1 (Cenadaethau Ffyniant Bro) a Rhan 7 (Adroddiadau am Ganlyniadau Amgylcheddol). Gosododd Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad ei adroddiad ar SLCM (rhif 4) ar 29 Medi 2023. Bydd Llywodraeth Cymru'n ymateb i'r adroddiad hwnnw cyn dadl y Cyfarfod Llawn ar gydsyniad deddfwriaethol, y disgwylir iddi gael ei chynnal ar 17 Hydref 2023.
7. Mae'r gwelliannau a gyflwynwyd ar gael yn <https://bills.parliament.uk/bills/3155/publications>

Amcanion Polisi

8. Yr amcan polisi mae Llywodraeth y DU wedi'i ddatgan yw gwrthdroi'r anghyfartalwch rhwng rhannau gwahanol o'r DU drwy rannu cyfleoedd yn fwy cyfartal. O dan yr amcan hwn, mae gan y Bil bedwar amcan cyffredinol:
  - i. Rhoi dyletswydd ar Lywodraeth y DU i nodi'r cynnydd mae angen ei wneud tuag at gyflawni cenadaethau ffyniant bro a lleihau anghyfartalwch rhwng rhannau gwahanol o'r Deyrnas Unedig, ac adrodd ar y cynnydd hwnnw;
  - ii. Creu fframwaith modern i gefnogi datganoli pwerau yn yr oes fodern sydd ohoni yn y ffordd fwyaf radical posibl, drwy greu model newydd ar gyfer awdurdodau sir i gefnogi'r gwaith o gyflawni cenhadaeth ffyniant bro Llywodraeth y DU sy'n nodi 'erbyn 2030 bydd pob rhan o Loegr sy'n dymuno hynny wedi cael cytundeb

datganoli gyda phwerau ar y lefelau uchaf o ddatganoli, neu'n agos at hynny, a setliad ddatganoli symlach ar gyfer y tymor hir';

- iii. Cyflwyno set newydd o bwerau ar gyfer awdurdodau lleol i adfywio eu trefi, drwy arwerthiannau rhentu ar y stryd fawr a diwygiadau i ddeddfwriaeth prynu gorfodol, i gefnogi'r gwaith o gyflawni cenhadaeth ffyniant bro Llywodraeth y DU sy'n nodi 'erbyn 2030 bydd balchder mewn lle, er enghraifft, boddhad pobl ar ganol eu trefi a chyfranogiad yn y diwylliant a'r gymuned leol, wedi codi ym mhob rhan o'r DU, gyda'r bwch rhwng yr ardaloedd gorau ac ardaloedd eraill yn cau'; a
- iv. Creu system gynllunio sy'n sicrhau cartrefi harddach a gwyrddach, ynghyd â'r seilwaith cysylltiedig a'r gefnogaeth ddemocrataidd mae cymdogaethau am eu gweld ac yn eu haeddu.

Crynodeb o'r Bil

9. Rhoddwyd crynodeb o'r Bil yn y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol (LCM) diwygiedig gwreiddiol a osodwyd ar 25 Tachwedd 2022.
10. Roedd y Bil fel y'i cyflwynwyd yn gwneud darpariaeth ar gyfer sefydlu cenadaethau ffyniant bro ac ar gyfer adrodd ar gynnydd eu cyflawni; ynghylch democratiaeth leol; ynghylch cynllunio gwlad a thref; ynghylch Ardoll Seilwaith Cymunedol; ynghylch gosod Ardoll Seilwaith; ynghylch Adroddiadau am Ganlyniadau Amgylcheddol rhai cydsyniadau a chynlluniau; ynghylch adfywio; ynghylch prynu tir dan drefniadau gorfodol; ynghylch gwybodaeth a chofnodion mewn perthynas â thir, yr amgylchedd neu dreftadaeth; ynghylch darparu ar gyfer trwyddedau palmant parhaol; ynghylch llywodraethu Sefydliad Brenhinol y Syrfewyr Siartredig; ynghylch crwydraeth a chardota; ac ar gyfer dibenion cysylltiedig.
11. Mae rhagor o wybodaeth am y Bil yn yr LCM cyntaf a osodwyd <https://senedd.cymru/media/aekd01xo/lcm-ld15356-w.pdf>

Diweddariad ar y sefyllfa ers cyhoeddi'r Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol (Rhif 4)

12. Ar 28 Medi 2023, cyflwynodd Llywodraeth y DU welliannau i'w hystyried yng Nghyfnodau Terfynol Tŷ'r Arglwyddi. Mae'r gwelliannau hyn yn ymwneud â Rhan 6 (Adroddiadau am Ganlyniadau Amgylcheddol). Bydd y gwelliannau hyn yn effeithio ar ddarpariaethau yn y Bil fel y'i cyflwynwyd sydd o fewn cymhwysedd deddfwriaethol Senedd Cymru.

Gwelliannau i'r Bil a gyflwynwyd i'w hystyried yng Nghyfnod Adrodd Tŷ'r Arglwyddi y mae angen cydsyniad ar eu cyfer.

Darpariaethau ynghylch y Cynllun Gwella Amgylcheddol

Gwelliant 104

13. Mewnosododd Gwelliant 104 gyfeiriad yng nghymal 143 (yn y Bil fel y'i diwygiwyd yng Nghyfnod y Pwyllgor) at y "cynllun gwella amgylcheddol" cyfredol (o fewn ystyr Rhan 1 o Ddeddf yr Amgylchedd 2021). Effaith y gwelliant hwn fyddai rhoi

dyletswydd ar Weinidogion Cymru (fel “awdurdod priodol”) i orfod ystyried y Cynllun Gwella Amgylcheddol cyfredol (o fewn ystyr Rhan 1 o Ddeddf yr Amgylchedd 2021) wrth wneud rheoliadau Adroddiadau am Ganlyniadau Amgylcheddol wrth weithredu ar eu pen eu hunain neu gyda’i gilydd.

14. Cafodd trafodaethau eu cynnal rhwng swyddogion Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU am y ddarpariaeth hon a gynigir. Dywedodd swyddogion Llywodraeth Cymru wrth Lywodraeth y DU bod y ddarpariaeth sy’n cyfateb yng Nghymru i’r “polisi adnoddau naturiol cenedlaethol” wedi’i darparu gan adran 9 o Ddeddf Amgylchedd (Cymru) 2016. Gofynnodd swyddogion Llywodraeth Cymru bod gwelliant 104 yn adlewyrchu hynny, ond anghofwyd gwneud hynny ar y pryd a chytunwyd ar welliant 104 yn ystod y Cyfnod Adrodd.
15. Mae’r trafodaethau wedi bod yn mynd rhagddynt ers hynny ac mae Llywodraeth y DU wedi cyflwyno cynnig yn lle Gwelliant 90 yr Arglwyddi i gywiro hyn.

Cynnig yn lle Gwelliant 90 yr Arglwyddi

16. Bydd y cynnig yn lle Gwelliant 90 yr Arglwyddi’n newid y cyfeiriad at “y cynllun gwella amgylcheddol cyfredol” yng nghyd-destun y rheoliadau Adroddiadau am Ganlyniadau Amgylcheddol a wnaed gan Weinidogion Cymru. Mae’r gwelliant yn gofyn i Weinidogion Cymru ystyried y “polisi adnoddau naturiol cenedlaethol” o fewn ystyr adran 9 Deddf Amgylchedd (Cymru) 2016 ac nid y Cynllun Gwella Amgylcheddol cyfredol (o fewn ystyr Rhan 1 o Ddeddf yr Amgylchedd 2021).

Darpariaethau Cychwyn

Gwelliant 315

17. Mae Pennod 1 o Ran 3 a Rhan 6 o'r Bil yn cynnwys pwerau y gallai'r Ysgrifennydd Gwladol a Gweinidogion/Senedd Cymru eu harfer yr un pryd. Yn ystod trafodaethau â Llywodraeth y DU, ar gais Llywodraeth Cymru, cafodd cymal newydd ei fewnosod yn y Bil (gweler cymal 245 y Bil, fel y'i diwygiwyd yn y Cyfnod Adrodd) a fyddai'n codi'r cyfyngiadau ar Senedd Cymru mewn perthynas â'r pwerau cydamserol hyn drwy ychwanegu'r Bil at y rhestr o ddeddfiadau ym mharagraffau 9(8)(b) ac 11(6)(b) o Atodlen 7B o Ddeddf Llywodraeth Cymru. O ganlyniad câi Senedd Cymru newid y trefniadau cydamserol yn y dyfodol heb fod angen cytundeb Llywodraeth y DU ymlaen llaw.
18. Mae gwelliant 315 yn ymdrin â'r darpariaethau cychwyn ar gyfer cymal 245 (bellach) ac fel y'i cyflwynwyd, darparai fod cymal 245 yn dod i rym ar ba ddiwrnod bynnag y gallai'r Ysgrifennydd Gwladol ei bennu trwy reoliadau. Cytunwyd ar y ddarpariaeth hon yn fuan ar ôl ei chyflwyno yn ystod y Cyfnod Adrodd.
19. Nid oedd y ddarpariaeth gychwyn yn dderbyniol i Lywodraeth Cymru ac yn ystod trafodaethau, cytunodd Llywodraeth y DU i gyflwyno cynnig yn lle Gwelliant 285 yr Arglwyddi i fynd i'r afael â hyn.

Cynnig yn lle Gwelliant 285 yr Arglwyddi

20. Bydd y cynnig yn lle gwelliant 285 yr Arglwyddi yn golygu y daw cymal 245 i rym ar ddiwedd y cyfnod o ddeufis sy’n dechrau ar ddiwrnod pasio'r Ddeddf.

Safbwynt Llywodraeth Cymru ar y gwelliannau arfaethedig

21. Yn SLCM 4, nodais fod y darpariaethau mewn perthynas ag adroddiadau am ganlyniadau amgylcheddol yn fuddiol, a'm bod yn cefnogi eu cymhwyso i Gymru.
22. Mae'r gwelliannau a wneir yn y fan hon yn golygu bod y fframwaith deddfwriaethol ar gyfer gwneud rheoliadau Adroddiadau am Ganlyniadau Amgylcheddol yn rhai penodol i Gymru a bod y gwelliannau cychwyn yn sicrhau na effeithir ar ein setliad

Goblygiadau ariannol

23. Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol ar gyfer Cymru mewn perthynas â'r gwelliannau.
24. Mae effaith ariannol y Bil fel y mae'n effeithio ar Gymru yn cael ei chrynhai yn yr LCMau a osodwyd ar 28 Medi a 25 Tachwedd.

Casgliad

25. Rwy'n dal i ystyried bod y darpariaethau cyffredinol mewn perthynas ag Adroddiadau am Ganlyniadau Amgylcheddol yn rhai priodol i Gymru a bod y gwelliannau hyn yn unioni problemau drafftio sy'n golygu fy mod yn argymhell bod Senedd Cymru yn rhoi ei chydysniad i'r Bil hwn.

Julie James AS
Y Gweinidog Newid Hinsawdd
05 Hydref 2023

Atodiad A | Cenadaethau Ffyniant Bro

Ffynhonnell: Y Bil Ffyniant Bro ac Adfywio (Nodiadau Esboniadol) [Levelling-up and Regeneration Bill \(parliament.uk\)](https://www.parliament.uk/levelling-up-and-regeneration-bill)

The 12 Levelling Up Missions

Boosting productivity, increasing pay, and creating jobs

- a. Increasing living standards: pay, employment and productivity will have risen in every area of the UK, with each containing a globally competitive city, and the gap between the top performing and other areas closing.
- b. Backing Research and Development (R&D) by increasing public investment in R&D outside the South East by at least 33% over this Parliament and at least 40% by 2030.
- c. Overhauling public transport so local connectivity will be significantly closer to the standards of London, with better services, simpler fares and integrated ticketing.
- d. Transforming digital connectivity across the UK with nationwide gigabit-capable broadband with 4G and 5G coverage for the majority.

Spreading opportunity and improving public services

- e. Improving education outcomes so that 90% of primary school children achieve the expected standard of reading, writing and maths.
- f. Increasing the number of adults who complete high quality skills training, with 200,000 more people completing training annually in England.
- g. Increasing healthy life expectancy, and narrowing the gap between areas where it is highest and lowest.
- h. Improving wellbeing in every area of the UK with a closing gap between the top performing and low performing areas.

Restoring pride in place and community

- i. Boosting satisfaction with town centres and engagement with local culture and community.
- j. Increasing home ownership and housing standards, with more first-time buyers in all areas and the number of non-decent homes down by 50%
- k. Cutting crime with homicide, serious violence and neighbourhood offences falling, with a focus on the worst affected areas.

Empowering local leaders and communities

- l. Giving every part of England that wants one a devolution deal, with powers at, or approaching, the highest level of devolution and a simplified long-term funding settlement.